

Матэрыялы на сінадальную нядзелю (20 верасня)

У сувязі з тым, што зараз праходзіць I Сінод Гродзенскай дыяцэзіі, дэвіз якога “Жыць Евангеллем”, прапануем вашай увазе матэрыялы на сінадальную нядзелю верасня.

Гэтыя матэрыялы знаёмяць з працай сінадальнай камісіі па **сацыяльных пытаннях і прававых адносінах са свецкімі ўладамі**.

Старшыня камісіі – кс. Валерый Аброшка

Малітва ў інтэнцыі Сіноду

Духу Святы, Божа, Ты вядзеш і ажыўляеш Касцёл, Абранніцу Хрыста. Просім Цябе праз Першы Сінод нашай дыяцэзіі аднавіць і асвятліць Касцёл на Гродзеншчыне.

Просім Твайго святла. Прыйдзі і заставайся з намі. Умацоўвай нашага біскупа Уладзіміра, прэзбітэраў, кансэкраваных асоб і свецкіх вернікаў, адказных за справу Сінода.

Марыя, Маці Міласэрнасці, святы Казімір, святы Максімільян, усе святыя і бласлаўленыя гродзенскай зямлі – маліцеся за нас.

Што такое Сінод?

Дыяцэзіяльны Сінод – гэта дарадчы сход біскупа, група абраных членаў дыяцэзіі, якія, працуючы ў камісіях, дапамагаюць дыяцэзіяльнаму біскупаму ў прыняцці рашэнняў, што тычацца Касцёла Гродзенскай дыяцэзіі.

Біскуп заахвочвае ўсіх вернікаў выслухаць прапановы сінадальных камісій па важных для нашай дыяцэзіі пытаннях, а таксама падзяліцца сваім меркаваннем на хвалючыя тэмы. Мы верым, што праз Сінод Святы Дух звяртаецца да нашага мясцовага Касцёла і кіруе ім.

Сёння, калі мы збіраемся вакол алтара Пана, Хрыстус заклікае нас паглядзець на сваё жыццё праз прызму не толькі нашай асабістай малітвы, але і нашай штодзённай прысутнасці ў свеце. Мы жывём у грамадстве, з’яўляемся грамадзянамі сваёй краіны, кожны дзень сустракаемся з рознымі сацыяльнымі структурамі, законамі і свецкімі ўладамі. Як веруючаму чалавеку знайсці правільны шлях? Як застацца верным Богу, быць карысным бліжняму і паважаць правы парадак?

Менавіта над гэтымі пытаннямі глыбока разважае і працуе сінадальная камісія па сацыяльных пытаннях і прававых адносінах са свецкімі ўладамі, якая дзейнічае ў межах Першага Сіноду нашай дыяцэзіі. Гэты Сінод заахвочвае кожнага з нас да большай адказнасці за грамадскае жыццё і актыўнага ўдзелу ў распаўсюджванні хрысціянскага светапогляду.

Святое Пісанне ясна паказвае, што парадак у грамадстве з’яўляецца часткай Божай задумы. Калі мы звяртаемся да Паслання святога апостала Паўла да Рымлянаў, знаходзім вельмі важныя словы: “Кожны чалавек няхай падпарадкоўваецца вышэйшым уладам. Бо няма ўлады, якая не была б ад Бога. Тая ж, якая існуе, устаноўлена Богам. Таму той, хто супраціўляецца ўладзе, супраціўляецца Божай пастанове” (Рым 13, 1-2).

Апостал нагадвае, што сацыяльны парадак і закон патрэбны для таго, каб чалавек мог жыць у спакоі і справядлівасці. Свецкая ўлада мае сваё пакліканне – служыць супольнаму дабру, ахоўваць мір і клапаціцца пра слабых. Таму павага да законаў, сумленная праца і выкананне грамадзянскіх абавязкаў – гэта не проста фармальнасць, гэта хрысціянскі абавязак.

Аднак Езус Хрыстус у Евангеллі адкрывае перад намі вельмі глыбокую праўду, калі Яму задаюць пытанне пра падатак цэзару. Пан кажа: “Аддавайце цэзарава цэзару, а Божае – Богу” (Мц 22, 21).

Гэтыя словы – падмурак хрысціянскага стаўлення да свецкіх уладаў. Касцёл заўсёды паважаў і паважае аўтаномію дзяржавы ў яе сферах. Дзяржава кіруе зямнымі справамі. Але Касцёл і наша сумленне належаць Богу. Мы павінны быць узорнымі грамадзянамі, пакуль законы грамадства не супярэчаць Божаму закону, Божай праўдзе і годнасці чалавека.

Дарагія вернікі! Сацыяльнае вучэнне Каталіцкага Касцёла – гэта не збор абстрактных тэорый. Гэта жывое прымяненне Евангелля да сацыяльных рэалій. Катэхізіс Каталіцкага Касцёла вельмі выразна акрэслівае мэту і межы любой улады: “Улада ажыццяўляецца законна толькі тады, калі яна імкнецца да супольнага дабра адпаведнай чалавечай супольнасці і калі для яго дасягнення выкарыстоўвае маральна дазволеныя сродкі. Калі кіраўнікі выдаюць несправядлівыя законы або прымаюць меры, якія супярэчаць маральнаму парадку, гэтыя распараджэнні не з’яўляюцца абавязковымі для сумлення” (ККК, 1903).

Гэты прынцып заснаваны на тым, што чалавек – вобраз і падабенства Божае. Ніводная сістэма, ніводзін закон не мае права знішчаць годнасць чалавека, сям’і ці веры.

Таму наша сінадальная камісія звяртае асаблівую ўвагу на прававыя адносіны. Хрысціяне на Гродзеншчыне павінны ведаць свае правы і абавязкі, умець весці канструктыўны дыялог са структурамі свецкай улады. Гэты дыялог павінен будавацца на прынцыпах праўды, павагі і абароны хрысціянскіх каштоўнасцей: абароны жыцця ад зачакця да натуральнай смерці, абароны традыцыйнай сям’і і свабоды веравызнання.

У дакуменце Другога Ватыканскага Сабору, Пастырскай канстытуцыі пра прысутнасць Касцёла ў сучасным свеце “*Gaudium et Spes*”, напісана: “Уласцівая місія, якую Хрыстус даручыў свайму Касцёлу, не мае палітычнага, эканамічнага ці сацыяльнага характару: мэта, якую Хрыстус паставіў перад Касцёлам, мае рэлігійны характар. Але менавіта з гэтай рэлігійнай місіі вынікае заданне, святло і сілы, якія могуць служыць стварэнню і ўмацаванню чалавечай супольнасці паводле Божага закону” (*Gaudium et Spes*, 42).

Гэта азначае, што Касцёл не імкнецца да палітычнай улады. Наша мэта – асвятляць грамадства святлом Хрыста, дапамагаць людзям бачыць у кожным чалавеку брата і сястру.

Што гэта азначае для нас, католікаў Гродзенскай дыяцэзіі, у нашым штодзённым жыцці?

- Па-першае, быць актыўнымі, а не абыякавымі. Сацыяльнае служэнне – гэта наш доўг. Мы не можам зачыніцца ў сценах святыні і не заўважаць праблем нашага горада, вёскі ці суседзяў. Хрысціянін павінен быць першым там, дзе патрэбна дапамога, справядлівасць і суцяшэнне.

- Па-другое, ведаць і паважаць закон, але заўсёды кіравацца хрысціянскім сумленнем. Мы закліканы сведчыць аб праўдзе на сваіх працоўных месцах: быць сумленнымі працаўнікамі, справядлівымі кіраўнікамі, адказнымі грамадзянамі.

- Па-трэцяе, маліцца за ўлады. Нават калі гэта цяжка, нават калі мы сустракаемся з неразуменнем. Святы апостал Павел заклікае: “Перш за ўсё, я заклікаю, каб прашэнні, малітвы, просьбы аб заступніцтве і падзякі ўзносіліся за ўсіх людзей: за каралёў і за ўсіх, хто мае ўладу, каб мы маглі весці спакойнае і ціхае жыццё ва ўсёй пабожнасці і годнасці” (1 Цім 2, 1-2).

Дарагія браты і сёстры! Першы Сінод Гродзенскай дыяцэзіі, працы якога мы сёння ўзгадваем, заклікае нас аднавіць сваё грамадскае і сацыяльнае сведчанне. Няхай наша сінадальная камісія па сацыяльных пытаннях і прававых адносінах будзе для нас дапамогай, апорай і арыенцірам у складаных прававых пытаннях сучаснага свету.

Будзем жа памятаць, што мы – грамадзяне зямлі, але наша канчатковая Айчына – на нябёсах. І лепшы спосаб падрыхтавацца да нябеснай Айчыны – будаваць вакол сябе Валадарства Божае: валадарства справядлівасці, любові, міру і праўды.

Няхай Найсвяцейшая Панна Марыя Вастрабрамская, галоўная Апякунка нашай дыяцэзіі, выпрошвае для нас у свайго Сына мудрасць, мужнасць і супакой у выкананні нашага хрысціянскага паклікання!